

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

146. Quid circa illud Decretum Papæ de dimittendo beneficium priùs habitum incompatible cum eo, de quo providetur, apponi solitum in impetratione, & gratia de hoc secundo, quo (dum Papa dispensare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

citat pro hoc Sanch. l. 7. mor. c. 29. n. 8. Nav. ubi ante n. 23. q. 7. vers. 5. nisi unum beneficium esset annexum alteri, seu dependeret ab eo; tunc enim necessaria non esset dispensatio ad illa duo simul obtinenda; cum hujusmodi duo Prioratus vel beneficia curata aut simplicia reputentur pro uno. Pih. *ibid.*

Quaestio 144. Num specialiter prohibitum, ne monachus, aliisve religiosus obtinere possit duo vel plura beneficia regularia in diversis monasteriis vel Ecclesiis?

Respondeo affirmative: nam, ut *cit. c. cum singula*, insuper prohibetur, ne Prioratus vel Ecclesiae, vel administrationes seu officia unius monasterii, quae per eisdem monachos gubernari consueverunt, deinceps sine Sedis Apostolicae auctoritate alterius monasterii monachis committantur gubernanda; & quae hactenus eisdem commissa, dimittantur; ut per eos, ad quos pertinet, liberè conferri & ordinari queant. Quippe, cum monachis non liceat habere locum in diversis monasteriis, quorum unum ab altero non dependet, sive si ad invicem non sunt connexa; neque Prioratus, Ecclesias, administrationes, vel officia aliorum monasteriorum (nisi ad ea canonicè transferantur) liceat eis gubernare. Ita ferè textus *cit. c. cum singula*.

2. Unde jam inferitur, aliquem non posse esse monachum, seu professum in duobus monasteriis, etiam ejusdem ordinis ac regula. Pih. *loc. cit.* citans Anchar. & Franc. in *cit. c. cum singula*. Rebuff. in *pr. tit. de dispensat. cum regular. n. 9. & 10.* Navar. ubi supra. Si enim religiosus hac ratione haberet duo beneficia sui ordinis in titulum in diversis monasteriis, esset sub diversa obedientia, & diversis Praelatis subiceretur, contra *c. ultim. de regular. domib.* Et cum monachus emittendo professionem contrahat quasi spirituale matrimonium erga hoc monasterium, eique totaliter se tradat, juxta Abb. in *c. non potest. de regular. non potest jus & titulum habere in duobus sui diversis monasteriis*. Pih. *ibid.* nisi duorum illorum monasteriorum unum ab altero dependeret, seu alteri subiectum esset; tunc enim posset quis in utroque simul sine dispensatione jus collegii & beneficii habere, v. g. ut in inferiore esset Prior subiectus alterius monasterii majoris Abbati, in quo est professus; in hoc enim casu non subest diversitas, sed uni. Pih. *loc. cit.* citans Rebuff. Nav. ubi ante. Laym. in *qq. de Elect. q. 202.* argumento *cap. cum singula*. juxta Gl. v. *annexi*.

3. Porro hac ipsa dispositio de Monachis extenditur quoque ad Canonicos & Clericos Regulares, quod neque ipsi possint esse professi, & habere beneficia vel officia regularia in diversis Ecclesiis, etiam ejusdem ordinis: Videntur enim omnia beneficia regularia, quoad hoc in *c. cum singula*, adaequari, cum loquatur universaliter de duobus officiis vel beneficiis in diversis locis vel monasteriis. Pih. *loc. cit.* n. 181. ex Nav. *Comment. 3. de regul. n. 43.* ubi etiam is generalem tradit regulam, quod ea, quae jure communi statuuntur de Monachis, quamvis alioqui odiosa sint, etiam de aliis Regularibus, Canonicis & Clericis statuta censeantur; si in iis eadem ratio locum habeat: uti coarctat in praesenti; dum Regulares Canonici non minus, quam Monachi professio-

nem edant ad stabilem locum, & in monasteriis suis jus collegii, atque cujusdam beneficii habeant.

4. Inferit quoque ex his Pih. *loc. cit.* n. 181. quod Praelatus spectato jure communi non potest cogere monachum vel religiosum, ut ad aliud monasterium, etiam ejusdem ordinis transeat; tum quia sicut monasterium solum, in quo est professus, tenetur illum alere, ita ipse illi soli servitute tenetur; tum quia sicut beneficiarii saeculares non possunt cogi ad relinquenda sua beneficia sine sua culpa, ita nec regulares possunt cogi ad relinquenda sua jura monasteriorum, in quibus professi, & alimenta sibi inde debita: citat pro hoc Laym. ubi ante. & Nav. *Comment. 4. de regular. n. 22.*

Quaestio 145. Qualiter vacent illa beneficia regularia, & quae statuta praeterea penam, dum dictis dispositionibus contraveniunt?

Respondeo primò: Statuitur in *c. cum singula. §. statuentes*. ut si religiosus Prioratum vel curatam Ecclesiam obtinens aliud simile beneficium recipiat, sit ipso jure privatus primo. Et si illud statim non dimittat, uti *ibidem* praecipitur, ab eo tempore sit ineligibleis, & tanquam ambitiosus ab utroque demoveatur, Eadem poena statuitur illis, qui tempore dictae constitutionis plures Prioratus vel Ecclesias curatas obtinebant, si intra mensem à die, quo noticia hujus constitutionis ad eos pervenerit numerandum, unum ex iis, quod maluerint, non dimiserint.

2. Secundo statuitur *ibidem §. prohibentes*, quod ij, qui imposterum Prioratum, administrationem, vel aliud ex praedictis beneficiis alienis monachis commiserint, vel commissa reliquerint, in penam eà vice ordinandi seu committendi potestate sint privati, eaque ad Dioecesanum (si autem monasteria sint exempta, ad Sedem Apostolicam, vel Legatum de latere, si sit in provincia) devolvantur. Ij vero, qui praedicta beneficia vel officia alieni monasterii suscipere, vel jam suscepta detinere praesumpserint, ipso jure ineligiblees reddantur. Ita ferè textus *cit. c. cum singula*. quod posterior, nempe inhabilitatem ad hoc, ut eligatur deinceps, extendit Pih. *loc. cit.* n. 180. ut quoque reddatur inhabilis, ut ei beneficium conferatur. Citat pro hoc Rebuff. ubi supra n. 3. & Gl. in *cit. c. cum singula. v. ipso jure*. Eò quod, licet alias ordinari nomine Electionis non ventat collatio, id tamen fallat, nisi sit eadem ratio in utroque, uti est in praesenti. Et quia frequentius solent fieri Electiones, & Prioratus, & officia in Monasteriis, quam eorum collationes, Papa in *cit. c. cum singula*. utitur verbo *ineligibilis*. ut Rebuff. *loc. cit.*

Quaestio 146. Quid circa illud decretum Papa de dimittendo beneficium prius habitum incompatible cum eo, de quo providetur, apponi solitum in imperatione, & gratia de hoc secundo, quo (dum Papa dispensare non vult quoad retentionem praehabiti) jubetur eius dimissio; quid inquam implicet, imponet & operetur?

Respondeo; decretum hoc, quo quasi in executionem illius, quod jura hac in parte statuunt, urgetur dimissio praehabiti ad provisionem secundi (cum etiam ejus forma ferè desumpta sit

EX EXTRAVAG. EXECRABILIS, Lott. l. 3. q. 23. n. 22. vulgò

ut provifus de incompatibili cum præhabito intra duos menses (qui etiam aliàs de jure conceduntur, ut dictum fuprà) primum dimittat in manibus ipfius Papæ, aliàs ipfo jure utrumque vacet, Lott. *ibid.* Adeoque implicat duo, nimirum permiſſionem retinendi præhabitem per duos menses (numerandos, non à die proviſionis, ſed à die capta poſſeſſionis pacificæ, aut etiam à die habitæ noti- tiæ de capta poſſeſſione; dum ea ſumpta per Pro- curatorem; vel à die, quo per proviſum ſtetit, quominus dictam poſſeſſionem aſſequeretur, ita ut verba decreti civiliter intelligantur, Tond. *gg. benef. p. 1. c. 63. nu. 3. Garc. p. 11. c. 5. nu. 106.* juxta dicta à nobis fuprà) & conſequenter denega- tionem retentionis ultra id tempus, ad quam ve- luti effectus hujus decreti conſequitur reſolutio gratiæ retentionis uſque ab initio, ex eo mo- mento, quo terminantur dicti duo menses. Lott. *l. c. n. 20.* per quod tamen non impeditur provi- ſus, quò minus, ſi velit, etiam ante lapſum dicto- rum mensium dimittat præhabitem; bene tamen impediatur, ne impune poſt dictum tempus reti- neat, ne quidem ad momentum, niſi ut dictum, adhuc incertus de aſſeſſione ſecundi. Lott. *loc. cit. nu. 23. & 24.*

Quæſtio 147. Decretum hoc, ut intret, ſeu ut habeat effectum, quid indagandum, & juſtificandum impetranti?

Reſpondeo: Idipſum non ſine maxima facti indagine liquidari, ut inquit Lott. *loc. cit. n. 34.* adeoque primò juſtificandum initium adeptæ poſ- ſeſſionis pacificæ per publicum instrumentum, unde poſſit præſumi ejusdem poſſeſſionis pacificæ continuatio. Deia negativa dimiſſionis, quæ aliter nequit probari, quam per diligentias apud offi- ciales; quippe ea dimiſſio ſit in manibus Papæ cum adnotatione conſenſus à tergo, ut Paris. *l. 8. g. 7. n. 103.* vel ſaltem apud unum ex Notariis Ca- mera Apoſtolice; id enim ſufficit pro evitandâ ſupradictâ penâ. Lott. *cit. n. 34. & 35.* Quin & qui impetrat ſecundum, ex intentione primi ſeu præhabiti contra decretum hoc de demittendo, tenetur juſtificare poſitivam & inexcufabilem re- luctationem in demittendo. Lott. *n. 43.* citans Lap. *alleg. n. 6. n. 3.* Caſſador. *decif. 1. n. 1. de conſtitut.* Hinc jam contra impetrantes ex hoc capite, ubi res in judicium deducta, debet poſſeſſori decerni mandatum de manutenendo, non obſtante, quòd tali decreto de demittendo conſueverit aliud irri- tans adjici, per quod tam titulus, quam poſſeſſio detentatoris inſicitur. Lott. *nu. 36.* tum quia de- cretum illud irritans venit acceſſoriè ad decretum de demittendo, proindeque non intrat, niſi poſt- quam conſtitit, locum eſſe principali decreto de demittendo. Lott. *cit. n. 36.* citans Rotam apud Put. *decif. 1. paulò poſt initium. & 301. n. 2. l. 1.* Gonz. *gl. 67. n. 55.* Barboſ. *clauſ. 40. n. 47.* Cum autem contenditur, an ſit locus principali decreto, vel ſecus, debet, qui poſſidet, manuteneri; ut Rota apud Mant. *decif. 202. n. 2.* Lott. *n. 37.* tum quia decretum illud irritans verè ac realiter non eſt conſecutivum ad decretum præcedens de demit- tendo; ſed ad virtutem reſervationis in eventum dimiſſionis; ut nimirum ubi contingat dimitti, alius non poſſit providere de dimiſſo, quàm Papa; ut in ſimili de decreto irritante poſito in *Extravag. exccrab.* quod non operatur contra demittentem, *R. Leuren. Fori Benef. Tom. III.*

ſed contra proviſum ab alio, quàm à Papa in even- tum dimiſſionis. Lott. *nu. 38.* Quin etiam in caſu inexcufabilis reſtantia in demittendo præhabi- tum, licet poſſeſſio non videatur eſſe maurenti- bilis, nihilominus non poſſit impetrans aliter pro- cedere in promotione ſua gratiæ, quàm ipſo citato propter poſſibilitatem diſpenſationis, vel alicujus excuſationis legitima, etiamſi ſupponatur vacatio inducta ipſo jure. Lott. *nu. 44. & 45.* citans Gl. in *c. licet Epifcopus. de præb. in 6. v. te non vocato.* Et *ibidem. Franc. n. 8. Gemin. n. 12. Lamb. de jurep. l. 2. p. 1. g. 6. a. 9. n. 3. & a. 10. n. 2. Sanch. in Decalog. l. 2. c. 26. n. 12.* talem autem legitimam excuſationem foreignorantiam facti, nempe ad- eptæ poſſeſſionis per Procuratorem, ſit Lott. *n. 46.* quam excuſationem non facile poſſe elidi aliter, quàm ſi probetur certioratio de accepta poſſe- ſſione per procuratorem, addit Lott. *n. 48.* Unde pater longè difficiliorem eſſe provinciam impe- tranti ſecundum vacans vi conſtituit. *Exccrab.* vel decreti de demittendo, quàm impetrantis pri- mum vacans per aſſeſſionem ſecundi; cum in hoc caſu impetrans illicò juſtificet gratiam ſuam ex facto aſſeſſionis. Lott. *n. 40.*

Quæſtio 148. Quid, ſi ergo quis obtempe- rando huic decreto, aliisq; juribus de dimit- tendo præhabito poſt duos menses pacificæ poſſeſſionis dimiſerit primum, ac dein prius elapſis dictis duobus illis, vel etiam pluribus menſibus ſus ei moveatur ſuper ſecundo, il- ludq; evincatur, eo quòd v. g. tunc prius pateat, collationem illius fuiſſe nullam, an- inquam in eo caſu præhabitem dimiſſum recuperabit, ſeu reſeſſum ad illud habebit.

1. **R**eſpondeo affirmative: Tond. *p. 1. c. 69. à n. 1.* Garc. *p. 11. c. 5. n. 116.* juxta *c. ſi be- neficia. de præb. in 6.* Modò tamen conſeſtim & ſine mora id fiat, ſeu regrediatur, quauò certus factus fuit de invaliditate collationis ſecundi. Tond. *loc. cit. n. 4.* citans Tiraq. in *l. boyes ff. de verb. ſignif. limit. 21. n. 7.* Atque in hoc caſu competunt reme- dia poſſeſſoria illi, qui ad primum illud benefi- cium regredi intendit. Tond. *n. 5.* citans Gonz. *gl. 56. n. 146.* ubi, quòd quando vigore *c. ſi be- neficia.* poteſt regredi ad primum beneficium, po- teſt uti remediis retinendæ ſeu recuperandæ, ex quo nunquam primam poſſeſſionem amiſit, ſed ſemper illam in animo conſervavit, ita ut contra illum non concedatur alteri dictum remedium poſſeſſorium.

2. Porro intelligenda hæc ſunt in terminis ſim- plicis dimiſſionis, non autem, cum agitur de re- ſignatione (licet enim obtinens beneficium in- compatible non ſatisfaciat decreto de demittendo, dum reſignat in favorem præhabitem, ut dictum fuprà ex Garc. *p. 11. c. 5. n. 58.* ſolet tamen quando- que dataria hujusmodi rigorem ex juſta cauſa re- laxare, & reſignationem in favorem hoc caſu ad- mittere. Tond. *nu. 7.* ex Gonz. *gl. 15. nu. 126.*) quippe textus ille *c. cap. ſi beneficia.* locum dun- taxat habet in terminis ſimplicis dimiſſionis; non autem in terminis reſignationis. Tond. *nu. 8.* ci- tans Feder. de Senis *conf. 156. §. Nec obſtat caput;* ubi, quòd dimiſſio non habet vim reſignationis, & facilius reditus datur ad primum beneficium, quando ſimplex facta fuit dimiſſio. Vide de his